

کنوانسیون حقوق اطفال
مصوب مجمع عمومی سازمان ملل متعدد
بتاریخ ۲۰ نوامبر ۱۹۸۹

کنوانسیون حقوق اطفال

مصوب مجمع عمومی سازمان ملل متحد

بتاریخ ۲۰ نوامبر ۱۹۸۹

مقدمه:

دول طرف کنوانسیون حاضر، با توجه به این که مطابق اصول اعلام شده درمنشور ملل متحد تشخیص منزلت ذاتی و حقوق جدایی ناپذیر و برابر تمام اعضای خانواده بشری اساس آزادی، عدالت و صلح درجهان است، بایاد آوری اینکه مردمان ملل متحد ایمان شانرا به حقوق بنیادی بشر و ارزش و منزلت شخصیت انسانی درمنشور ملل متحد مجدداً تأیید کرده اند و تصمیم گرفته اند که پیشرفت اجتماعی و بهسازی معیار های زنده گی را درچهار چوب آزادی های وسیعتر گسترش دهند، با تشخض اینکه ملل متحد دراعلامیه جهانی حقوق بشر و ميثاق های بین المللی حقوق بشر توافق نموده و اعلام کرده است که هر کسی بدون هیچ نوع تمایزی از قبیل نژاد، رنگ، جنسیت، زبان، مذهب، عقیده سیاسی وغیر آن، خاستگاه اجتماعی وملی، ملکیت، تولد و دیگر حالات، مستحق کلیه حقوق مندرج در آن اسناد است، با یاد آوری اینکه در اعلامیه جهانی حقوق بشر، ملل متحد اعلام کرده است که طفویلیت مستلزم مراقبت و کمک های مخصوص است، با اذعان به این که خانواده به حیث عنصر بنیادی جامعه و محیط طبیعی رشد و آسایش همه اعضای جامعه و به خصوص اطفال میباید حمایت و کمک لازم را دریافت نمایند تا بتوانند مسئولیت هایشان را به صورت کامل در داخل جامعه بدوش بگیرند، با تشخیص اینکه طفل برای رشد همانگ و کامل شخصیت خود، میباید دریک محیط خانواده گی و در فضای سرور، دوستی و تفاهم بزرگ گردد، با توجه به اینکه طفل می باید برای یک زند ھ گی فردی در جامعه آماده شود و مطابق به روحیه آرمانهای اعلام شده درمنشور سازمان ملل متحد و خصوصاً با روحیه صلح، شرف، بردباری، آزادی، برابری و همبستگی تربیت شود، با یادآوری اینکه ضرورت تأمین مراقبت خاص برای طفل در اعلامیه حقوق طفل مورخ ۱۹۲۴ جنیوا و دراعلامیه جهانی حقوق طفل مصوب مجمع عمومی ملل متحد بتاریخ ۲۰ نوامبر ۱۹۵۹ ذکر شده است و نیز این ضرورت دراعلامیه جهانی حقوق بشر، ميثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی (بخصوص در ماده های ۲۳ و ۲۴) میثاق بین الملل حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (بخصوص در ماده ۱۰) و در مقررات و اسناد مربوطه سازمان های تخصصی و دخیل درآسایش کودک، مشخص شده است.

با یادآوری اینکه نظر به اعلامیه حقوق طفل، طفل به دلیل عدم بلوغ جسمی و ذهنی چه قبل و چه بعد از تولد به حفاظت و مراقبت مخصوص از جمله حمایت های قانونی لازم احتیاج دارد، با یاد آوری شرایط اعلامیه راجع به اصول قانونی و اجتماعی مربوط حمایت به و بهبود اطفال به خصوص مساله ملی بودن و جهانی بودن فرزند خوانده گی و فرزند گزینی، حداقل مقررات معیاری سازمان ملل برای ادارات قضایی نوجوانان (مقررات پکن) و اعلامیه راجع به حمایت از زنان و اطفال در جنگ های مسلحانه و حالات اضطرار. با تشخض اینکه در تمام کشور های جهان اطفالی هستند که در شرایط سخت استثنایی زنده گی میکنند و این که چنین اطفالی به توجه مخصوص نیازدارند، با به حساب آوردن ارزش های فرهنگی و سنتی هر ملتی

برای حمایت ورشد هم‌آهنگ طفل، با تشخّص اهمیت همکاری‌های بین‌المللی در بالا بردن وضعیت زندگی اطفال در همه کشورها و بخصوص در کشورهای در حال انکشاف، توافق کردند که:

بخش اول

ماده ۱:

نظریه مقاصد این کنوانسیون، طفل هر فرد انسانی است که پایین تر از هیجده سال قرار داشته باشد مگر این که تحت قانون منطبق به اطفال، اکثریت زود تر به بلوغ برسند.

ماده ۲:

۱. دول طرف این کنوانسیون باید حقوق مطرح شده در این ميثاق را در قلمرو حکومت شان برای هر طفلی بدون هیچ گونه تبعیض و صرف نظر از نژاد، رنگ، جنسیت، زبان، مذهب، عقاید سیاسی و غیر آن وابسته گی ملی، خاستگاه اجتماعی و قومی، ملکیت، معلولیت و معیوبیت، تولد و دیگر حالات خود طفل، والدینش و یا اولیای وی، تامین کنند و به آن احترام بگذارند.

دول طرف این کنوانسیون باید تمام اقدامات لازم را اتخاذ نمایند تا متیقن شوند که طفل در برابر هر نوع تبعیض و مجازات براساس وضعیت، فعالیتها، نظرات ابراز شده و یا عقاید والدین طفل، سرپرستان و یا اعضای فامیل وی حمایت می‌شود.

ماده ۳:

۱. در کلیه اقدامات مربوط به اطفال چه توسط نهادهای رفاه خصوصی و عمومی، محاکم و مقامات اداری تقبل شده باشد و یا توسط مجتمع قانونگذاری، منافع علیای طفل در قدم اول باید مد نظر گرفته شود.

۲. دول طرف کنوانسیون متعهد می‌شوند که آن حمایت و مراقبتی را که لازمه بهبود زندگی طفل است، با درنظر گرفتن حقوق و مکلفیهای والدین طفل، سرپرستان قانونی و دیگر افرادی که قانوناً در قبال وی مسؤولیت دارند، تامین کنند و به این منظور باید کلیه اقدامات قانونی و اداری لازم را به عمل آورند. دولت‌های طرف کنوانسیون باید مطمین شوند که نهادهای خدمات و تسهیلاتی که مسؤول مراقبت و حمایت اطفال هستند و مخصوصاً درساحات ایمنی و صحت حتماً با معیارهای وضع شده توسط مراجع با کفايت در تعداد و اهلیت کارمندان و نیز نظارت کافی مطابقت می‌کنند.

ماده ۴:

دول طرف کنوانسیون باید تعهد کنند که کلیه اقدامات مناسب قانونی، اداری وغیره را برای اجرای حقوق شناخته شده در کنوانسیون حاضر بعمل بیاورند. در مرور حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دول عضو باید قبول کنند که چنین اقدامات را تا سرحد استفاده از حد اکثر منابع در دسترس و در صورت نیاز در چهار چوب همکاری بین‌المللی انجام بدھند.

ماده ۵:

دول طرف کنوانسیون باید مسوولیت‌های حقوق و وظایف والدین و یا در جایی که قابل تطبیق باشد اعضای خانواده‌های باز و جامعه (انطواری که دررسوم محلی پیش بینی می‌شود) سرپرستان قانونی و دیگر کسانی

که قانوناً دربرابر طفل مسؤولیت دارند، در تهیه رهنمود برای استفاده طفل از حقوق شناخته شده اش در این کنوانسیون، احترام بگذارند.

ماده ۶:

۱. دول طرف کنوانسیون حق فطری طفل به زنده گی را به رسمیت میشناسند.
- دول طرف کنوانسیون باید تا آخرین سرحد ممکن باقا و رشد طفل را تضمین کنند.

ماده ۷:

۱. یک طفل بعد از تولد فوراً باید سجل شود، حق دارد از بدو تولد نامی داشته باشد، صاحب هویت ملی گردد و تا جای ممکن، حق شناخت والدین خود و مراقبت از جانب آنان را دارد.
- دول طرف کنوانسیون باید اجرای این حقوق را مطابق به قوانین ملی و در چهار چوب اسناد بین المللی مربوط در این زمینه تضمین کنند بخصوص اگر عکس قضیه منجر به بی هویتی طفل شود.

ماده ۸:

۱. دول طرف کنوانسیون متوجه میشوند که بدون مداخله رنج آور حق طفل را در هویتش بشمول تابعیت نام و نسب فامیلی آنطور که قانون مشخص میکند، احترام بگذارند.
- در جایی که یک طفل بصورت غیر قانونی از بعضی ویا تمام عناصر هویتش محروم میشود، دول طرف کنوانسیون باید کمکها و حمایتها را بمنظور اعاده هرچه زودتر هویت وی تدارک ببینند.

ماده ۹:

۱. ممالک عضو باید تضمین کنند که طفل برخلاف میل وی از والدینش جدا نخواهد شد، مگر این که مقامات ذیصلاح مشروط به تجدید نظر قضایی تصمیم بگیرند که مطابق قانون و مقررات قبل اجرا، این جدایی برای منافع علیای طفل ضرور است. چنین تصمیمی در بعضی موارد خاص، مثلاً وقتی که کسی مورد سوء استفاده قرار میگیرد، یا مورد بی توجهی از جانب والدین واقع میشود، یا کسی که والدینش جدا از هم زنده گی میکنند و باید راجع به محل زنده گی طفل تصمیم گرفته شود، ضروری است.
۲. در هر نوع اقامه دعوی برای پیجویی پاراگراف یک این ماده باید به کلیه اطراف ذیعلاقه فرصت داده شود تا دعاوی خود را اقامه نموده و نظریات شان دانسته شود.
۳. دول طرف کنوانسیون باید حق طفلی را که از والدین هر دو و یا یکی از آنها جدا شده است برای حفظ منظم ارتباط شخصی و تماس مستقیم با هر دوی شان جز در مواردی که با منافع عالیه طفل در تضاد باشد، رعایت کنند.

۴. هرجا که این جدایی در نتیجه اقدام اتخاذ شده از طرف یک دولت طرف این کنوانسیون از قبل توقيف، حبس، تبعید، اخراج از کشور و مرگ (شامل مرگ در توقيف که به هر علتی پیش بیاید) یکی از والدین طفل ویا هر دوی آنها واقع میشود، آن دولت باید درقبال درخواست، معلومات ضروری را درمورد جای عضو غایب فامیل در اختیار طفل و والدینش و عند الاقتضاء در درسترس یک عضو دیگرفامیل شان

در صورتی که به آسایش طفل زیانبخش نباشد، بگذارد. دول طرف کنوانسیون باید اطمینان بیشتر یابند که تقدیم چنین تقاضایی مستلزم عواقب معکوس برای فرد مورد نظر نخواهد بود.

ماده ۱۰:

۱. مطابق به تعهدات دولت طرف کنوانسیون تحت ماده ۹ پاراگراف ۱ تقاضای یک طفل برای ورود یا خروج از یک کشور به قصد دوباره یکجا شدن با فامیل باید به شیوه انسانی، مثبت و سریع جواب داده شود، دول طرف کنوانسیون باید بیشتر مطمین شوند که تقدیم چنین تقاضایی متضمن عواقب معکوس برای مقاضیان و اعضای فامیل شان نیست.

طفلی که والدینش درکشور های مختلف زنده گی میکنند حق دارد که ارتباطات شخصی و منظم خودش را با هر دو طرف به جز درshireای استثنایی حفظ کند. به این منظور و مطابق تعهدات دول طرف کنوانسیون تحت ماده ۹ پاراگراف ۱ دولتها باید حق طفل و پدر و مادر او را درترک و ورود به یک کشور بشمول کشور خودش احترام بگذارند. حق ترک هرکشور باید تنها به محدودیتهای تجویز شده درقانون که لازمه حفظ امنیت ونظم عمومی، صحت عامه ویا حقوق وآزادیهای دیگران ودر سازگاری با دیگر حقوق شناخته شده در کنوانسیون حاضر است مشروط شود.

ماده ۱۱:

۱. دول طرف کنوانسیون باید برای مبارزه علیه انتقال غیر قانونی و عدم بازگرداندن اطفال به خارج اقداماتی را روی دست بگیرند.
به این منظور دولتها باید عقد توافقات دو جانبه و چند جانبه را گشترش بدهند ویا به توافقات موجود رضایت بدهند.

ماده ۱۲:

۱. دول طرف کنوانسیون باید به طفلی که قادر به شکل دادن نظرات خود هست اطمینان بدهند که حق اظهار آزادانه نظراتش را در تمام موضوعاتی که روی زنده گی طفل اثمرمیگذارد دارد «و این که « به نظرات طفل متناسب با سن وسال وبلغ وی اهمیت داده میشود.
بدین منظور طفل مخصوصاً باید این فرصت را داشته باشد که هر نوع اقامه دعوای اداری ویا قضایی که روی او تاثیر میگذارد چه بصورت مستقیم یا از طریق نماینده اش ویا از طریق یک مجمع مناسب به طرزی که بامقررات قانون ملی سازگار باشد صدایش شنیده شود.

ماده ۱۳:

۱. طفل باید حق آزادی بیان را داشته باشد، این حق باید آزادی در جستجو، دریافت و انتقال همه انواع معلومات را شامل گردد که بدون هیچ مرزی، چه شفاهی، کتبی و یا چاپی ویا بشکل اثر هنری ویا از طریق دیگر وسائل اطلاعاتی با انتخاب طفل صورت میگیرد.

۲. استفاده از این حق ممکن است به محدودیت‌های ویژه مشروط شود، ولی این محدودیتها باید فقط از نوع آنهایی باشد که توسط قانون پیش‌بینی شده است و:

(الف) برای احترام و وجاهت دیگران، و یا

(ب) برای حمایت از امنیت ملی و یا نظم عمومی و یا صحت و معنویت عمومی، ضروری هستند.

ماده ۱۴:

۱. دول طرف کنوانسیون باید حق طفل را به آزادی اندیشه، وجودان و دین احترام بگذارند.

۲. دول طرف کنوانسیون حقوق و مکلفیتهای والدین و در صورت تقاضای سرپرستان قانونی طفل را در تهیه رهنمود برای طفل در استفاده از حق شان به قسمی که با استعداد‌های متتحول طفل سازگار باشد، احترام بگذارند.

آزادی در ابراز دین و یا عقاید، ممکن است فقط به آن نوع محدودیتهایی مشروط شود که توسط قانون تجویز شده باشند و برای امنیت و نظم عامه و یا صحت و معنویت عمومی و یا دیگر حقوق و آزادیهای بنیادی ضروری اند.

ماده ۱۵:

۱. دول طرف کنوانسیون حقوق طفل را به آزادی تشکیل موسسات و اجتماعات صلح آمیز به رسمیت می‌شناسد.

ممکن است هیچ محدودیتی بر استفاده طفل از این حقوق بغیراز آنهایی که مطابق قانون تحمیل می‌شود و آنهایی که دریک جامعه دموکراتیک به نفع نظم و امنیت عامه صحت و معنویت عمومی و یا حمایت حقوق و آزادیهای بنیادی دیگران ضروری هستند، وضع نشود.

ماده ۱۶:

۱. هیچ طفلی نباید در معرض دخالت‌های خود سرانه و غیر قانونی در حریم خصوصی فامیل، خانه یا مکاتباتش قرار بگیرد و یا مورد حملات غیر قانونی برشف و وجاهتش واقع شود.

طفل حق دارد در برابر چنین دخالتها و حملات از حمایت قانون برخوردار باشد.

ماده ۱۷:

دول طرف کنوانسیون نقش مهمی را که توسط وسائل ارتباط جمعی ایفا می‌گردد درک میکنند و باید اطمینان یابند که طفل به معلومات و مواد گوناگون از منابع ملی و بین‌المللی بخصوص آنهایی که بقصد گسترش بهبود اجتماعی، روحی، معنوی و سلامت جسمی و روانی وی تهییه شده اند، دستری دارد. به این منظور دولتها باید:

(الف) وسائل ارتباط جمعی را تشویق کنند تا معلومات و موادی را که برای طفل دارای منابع فرهنگی و اجتماعی و مطابق با روحیه ماده ۲۹ هستند پخش کنند.

(ب) همکاریهای بین‌المللی را در تولید، مبادله و پخش معلومات و مواد از منابع مختلف فرهنگی، ملی و بین‌المللی تشویق نمایند.

- ج) تولید و پخش کتابهای کودکان را تشویق نمایند.
- د) وسائل ارتباط جمعی را تشویق کنند تا به نیازهای لسانی اطفالی که به گروههای اقلیت تعلق دارند و یا بومی هستند توجه مخصوص داشته باشند.
- ه) تدوین دستور العملهای مناسب برای حفاظت از طفل در برابر اطلاعات و مواد معلوماتی مضر برای آسایش طفل را با درنظر داشت شرایط مواد ۱۳ و ۱۸ تشویق کنند.

ماده ۱۸:

۱. دول طرف کنوانسیون باید بالاترین تلاش را بعمل بیاورند تا اصلی را که تربیت و رشد طفل را مسؤولیت والدین میداند به رسمیت بشناسند. والدین و برحسب مورد سرپرستان قانونی طفل درقبال رشد و تربیت وی مسؤولیت اولیه را دارا میباشند. نگرانی اساسی آنها منافع علیای طفل است.
۲. به منظور تضمین و گسترش حقوق و ضع شده در این کنوانسیون، دولت ها باید کمک های لازم را به والدین و سرپرستان قانونی طفل در اجام مسؤولیتهای تربیوی شان ارایه کنند و توسعه نهاد ها، تسهیلات و خدمات را در جهت مراقبت طفل تامین نمایند.
۳. دول طرف کنوانسیون باید تمام اقدامات لازم را اتخاذ نماید تا اطفالی که والدین شان کار میکنند حق برخورداری از خدمات حفاظت طفل و آن تسهیلاتی را که آنها مستحق انند داشته باشند.

ماده ۱۹:

۱. دول طرف کنوانسیون باید کلیه تدابیر قانونی، اداری، اجتماعی و آموزشی را اتخاذ نمایند تا طفل را در برابر خشونت های جسمی و ذهنی، جرحه و سوء استفاده، برخورد کاهلانه و سهل انگارانه، بد رفتاری و استثمار به شمول سوء استفاده جنسی در هنگامیکه طفل تحت سرپرستی والدین، سرپرستان قانونی و یا دیگر افرادیکه مراقبت از وی را به عهده دارند به سرمیرد، حمایه نمایند.
- چنین تدابیر حمایتی در صورت اقتضا باید شامل روشهای موثر برای ایجاد پروگرامهایی شود که حمایت لازم را برای طفل و کسی که از او مراقبت میکند و نیز اشکال دیگر شناسایی و حمایت، راپور دهی، ارجاع، تحقیق و بررسی، رویه و پیگیری موارد قبلًا توضیح داده شده بد رفتاری با طفل و در صورت اقتضا، برای دخیل شدن قوه قضائیه فراهم آورد.

ماده ۲۰:

۱. طفلی که بصورت مؤقت یا دائمی از محیط فامیلی اش محروم شده است و یا منافع علیای او اجازه بودن وی را در آن محیط نمی دهد باید از کمک ها و حمایت های فراهم آورده شده توسط دولت برخوردار شود.

۲. دول طرف کنوانسیون باید مطابق به قوانین ملی خود برای چنین طفلی نوع دیگری مراقبت را که جاگزین مراقبت والدین شود تامین کنند.

- چنین نوع مراقبت میتواند شامل موارد نسب پدر، مادر خوانده گی، کفالت در قانون اسلامی، به فرزندی دادن و یا سپردن به موسسات مناسب وغیره که برای حفاظت اطفال صورت میگیرد حین بررسی راه حلها، باید

توجه کافی به مطلوبیت مداومت در تربیت کودک و به پیشینه قومی، مذهبی، فرهنگی و زبانی طفل مبذول شود.

ماده ۲۱:

دول طرف کنوانسیون که سیستم به فرزندی گرفتن را به رسمیت میشناسند و یا تجویز میکنند باید تضمین کنند که منافع علیای طفل ملاک افضلیت است و آنها باید:

(الف) اطمینان یا بند که به فرزندی دادن یک طفل تنها توسط مراجع با صلاحیتی انجام میشود که مطابق به قوانین و روش های مقتضی و براساس اطلاعات مؤجه و معتبر تصمیم میگیرند، و اینکه به فرزندی گرفتن با درنظر داشت وضعیت طفل در رابطه با والدین، اقارب و سرپرستان قانونی وی مجاز است و اینکه در صورت لزوم، افراد دیدخل آگاهانه به فرزندی دادن را بر اساس توصیه هایی که ممکن است ضروری باشد عمل کرده اند.

(ب) تشخیص بددهد که به فرزندی دادن از یک کشور به کشوری دیگر ممکن است به عنوان راه های جاگزین مراقبت طفل تحت بررسی قرار بگیرد در صورتیکه طفل جایی به شکل فرزند خوانده گی و یا فرزند گزینی در کشور خود نه باید و نبایز به هیچ روش مناسب دیگر از او مراقبت نشود.

(ج) مطمین شوند تا طفلی که به کشور دیگر به فرزندی داده میشود از محافظت و معیار های برابر با موارد مشابه به کشور خود بهره مند است.

ماده ۲۲:

۱. دول طرف کنوانسیون باید اقدامات لازم را اتخاذ نماید تا مطمین شوند طفلی که در جستجوی پناهنه گی است و یا مطابق به قوانین و نظامنامه های بین المللی و داخلی قابل اجراء پناهنه محسوب میشود چه با والدین خود هر دو و یا یکی از آنها و یا با شخص دیگر همراه باشد و یانه حتماً حمایتها و کمکهای بشردوستانه را برای برخورداری از حقوق وضع شده در این کنوانسیون که دولتهای طرف قرارداد آن هستند، دریافت میکند.

۲. به این منظور دول طرف کنوانسیون باید آنطوری که مناسب میبینند، با هر نوع تلاشی که توسط سازمان ملل و دیگر موسسات بین الدولی همکار با سازمان ملل برای حمایت و کمک به چنین طفلی و یا ردیابی والدین و دیگر اعضای فامیل طفل مهاجری که به اطلاعات لازم برای دوباره یکجا شدن با والدین خود نیاز دارد، همکاری نمایند.

در مواردی که نه والدین و نه دیگر عضوی از فامیل طفل یافت شود، طفل آنطوری که در این کنوانسیون وضع شده است باید مورد همان حمایتی که هر طفل دیگری چه بصورت موقت و یا دائم و به دلایل مختلف از محیط فامیلی اش محروم میگردد، قرار بگیرد.

ماده ۲۳:

۱. دول طرف کنوانسیون اذعان دارند که یک طفل ذهنأً یا جسمAً معلول مباید در محیطی که منزلت طفل را تامین نموده، اتکاء بخود را گسترش داده و اشتراک فعال طفل را در جامعه تسهیل نماید، زنده گی آبرومندانه و کامل داشته باشد.

۲. دول طرف کنوانسیون اذعان دارند که طفل معلول مستحق حمایت خاص میباشد و باید کمک هایی که تقاضا میشود و به شرایط طفل و و ضعیت والدین و دیگر مراقبین طفل مناسبت دارد، مشروط به آماده بودن منابع به طفل مستحق و کسانیکه مسؤول مراقبت او هستند رسانده شود.

۳. با تشخیص نیاز مخصوص یک طفل معلول کمک تحويل شده مطابق به پارگراف ۲ این ماده باید رایگان و در جایی که ممکن است با در نظر داشت منابع مالی والدین و دیگر افراد مراقبت طفل صورت بگیرد باید قسمی تنظیم شود که دسترسی مؤثر طفل معلول و استفاده وی را از تحصیل، کارآموزی، خدمات صحی، خدمات باز پروری، آماده گی برای استخدام شدن و فرستهای تفریحی به طرزی تأمین نماید که زمینه ساز تحقق کاملترین شکل تلفیق اجتماعی ورشد فردی بشمول رشد فرهنگی و روحی وی بشود.

دول طرف کنوانسیون باید مطابق به روحیه همکاریهای بین المللی، مبادله معلومات لازم را در زمینه مراقبتها و قایوی، طب عمومی، روانی و کاربردی اطفال معلول بشمول پخش و وصول به معلومات مربوط به روشهای بازپروری، تحصیلات و خدمات حرفی به قصد بالا بردن قابلیتها و مهارت‌های دولتهای طرف کنوانسیون و توسعه تجارت شان در این ساحت، گسترش بدھند. در این زمینه نیازمندیهای کشورهای در حال رشد مخصوصاً باید در نظر گرفته شود.

ماده ۲۴:

۱. دول طرف کنوانسیون حق طفل را در برخورداری از بالاترین معیارهای قابل تحصیل صحی اذعان می نمایند و تسهیلات لازم را برای معالجه امراض و باز پروری فراهم می نمایند. دولتها باید بکوشند تا مطمین شوند که هیچ طفلى از حق دسترسی به چنین خدمات محروم نیست.

۲. دول طرف کنوانسیون باید تطبیق کامل این حق را پی گیری نمایند مخصوصاً باید این اقدامات را در این جهت اتخاذ کنند:

(الف) مرگ و میر نوزادان و اطفال را کاهش بدھند ،

(ب) مطمین شوند که کمکهای لازم و قایوی و معالجوی با تأکید بر گسترش مراقبتها اولیه صحی به همه اطفال صورت میگرید.

(ج) علیه امراض و سوی تغذی در چهار چوب مراقبتها اولیه صحی با در نظر داشت خطرات و مضرات آلوده گی محیط زیست از طریق تطبیق فوری تکنالوژی در دسترس، تدارک خوراک مغذی و آب آشامیدنی پاک و طرق دیگر، مبارزه نمایند.

(ه) مراقبتها ای صحی قبل و بعد از وضع حمل را برای مادران تامین کند؛

(و) مطمین شوند که تمامی بخش جامعه بخصوص والدین و طفل، در کاربرد اساسات دانش صحت و تغذیه طفل، مفیدیت شیر مادر، بهداشت و سلامت محیط زیست و جلوگیر از تصادفات آگاه اند به آموز ش آن دسترسی دارند و در استفاده از آن مورد حمایت قرار میگیرند

(ز) مراقبت های وقایوی رهنماei برای آموزش والدین و فامیل در باره روش های تنظیم خانواده و خدمات مربوطه را گسترش دهند.

۳. دول طرف کنوانسیون باید تمامی اقدامات مؤثرو مناسب را در جهت از بین بردن معالجات سنتی مضر به صحت طفل اتخاذ نمایند.

۴. دول طرف کنوانسیون باید تعهد کنند که همکارهای بین المللی را برای بدست آوردن تحقیق کامل حق مشخص شده در این ماده گسترش و تشویق کنند. در این مورد نیاز های کشور های رو به انکشاف باید به خصوص در نظر گرفته شوند.

ماده ۲۵:

دول طرف کنوانسیون حق طفلی را که توسط مقامات ذیصلاح بمنظور مراقبت و حمایت از او و یا تداوی جسمی و ذهنی وی جایی سپرده شده است به تجدید دوره معالجات فراهم شده برای وی و دیگر شرایط مربوط به سپرده گی ا وبرسمیت میشناس

ماده ۲۶:

۱. دول طرف کنوانسیون باید برای هر طفل حق برخوردار شدن از امنیت اجتماعی بشمول بیمه اجتماعی را برسمیت بشناسند و اقدامات لازم را برای تحقق کامل این حق مطابق به قوانین ملی شان اتخاذ نمایند.

سود هرجا که مناسب هست با درنظر گرفتن منافع و وضعیت طفل وفردی که مسؤول نفقة طفل است باید اعطای گردد و همینطور هرنوع رسیده گی مربوط به تقاضای سود باید توسط طفل و یا از طرف او صورت بگیرد.

ماده ۲۷:

۱. دول طرف کنوانسیون حق هر طفل را به داشتن یک زنده گی معیاری مناسب برای رشد جسمی، ذهنی، روحی، معنوی و اجتماعی وی برسمیت میشناسند.

۲. والدین و دیگر سرپرستان طفل مسؤولیت نخستین تامین شرایط زنده گی لازم برای رشد کودک در حدود امکانات و توانمندیهای اقتصادی شان به عهده دارند.

۳. دول طرف کنوانسیون مطابق شرایط کشور و در حدود امکانات شان میباید اقدامات لازم را برای کمک به والدین و دیگر افراد مسؤول مراقبت طفل اتخاذ نمایند تا آنها این حق را تامین نمایند و در صورت نیاز کمک های مادی و پروگرامهای حمایتی، بخصوص در قسمت تغذیه، لباس و سرپناه باید انجام بگیرد.

۴. دول طرف کنوانسیون باید کلیه اقدامات لازم را برای بازپس گیری نفقة طفل از والدین و دیگر کسانی که درقبال طفل مسؤولیت اقتصادی دارند، چه در داخل کشور ویا خارج زنده گی نمایند، بخصوص

اگر کسی که درقبال طفل مسؤولیت اقتصادی دارد در کشوری متفاوت از طفل بسرمیرد، روی دست بگیرند و دولتها باید رضایت به توافقات بین المللی و یا انعقاد چنین توافقات و همینطور تنظیم دیگر توافقات مورد نیاز را گسترش دهند.

ماده ۲۸:

۱. دول طرف کنوانسیون حق طفل را به تحصیل به رسمیت میشناسند. برای بدست آوردن این حق دولتها باید بخصوص براساس فرصتهای برابر و بتدریج:

(الف) تعلیمات ابتدایی را اجباری و بصورت رایگان در دسترس همه قرار دهند.

(ب) گسترش انواع مختلف تعلیمات ثانوی را بشمول تعلیمات متوسطه عمومی و حرفوی تشویق نمایند آن را برای هر طفل قابل وصول و آماده نمایند و اقدامات لازم از قبیل عرضه تعلیمات رایگان و کمک های مالی در صورت نیاز بعمل آورند:

(ج) تحصیلات عالی را براساس قابلیت داوطلبان توسط هرنوع وسایل ممکن قابل وصول بسازند:

(د) معلومات و رهنماهیهای تحصیلی و حرفوی را برای همه اطفال آماده و قابل وصول نمایند:

(ه) اقداماتی را اتخاذ نمایند تا پاییندی و خضور منظم به مکتب تشویق شود و نسبت ناکامی کاهش یابد.

۲. دول طرف کنوانسیون باید کلیه اقدامات لازم را اتخاذ نمایند تا مطمین شوند که مقررات مکتب به طرزی اجرا میگردد که با وقار و منزلت انسانی طفل سازگار است و با این کنوانسیون مطابقت دارد. دول طرف کنوانسیون باید همکاریهای بین المللی را در موضوعات مربوط به تحصیلات بخصوص برای رفع جهل و بیسوادی در سراسرجهان و تسییhel وصول به دانش علمی و تحقیکی و روشهای نوین تدریس، گسترش دهند، در این زمینه نیازهای کشور های رو به انکشاف مخصوصاً باید مد نظر گرفته شود.

ماده ۲۹:

۱. دول طرف کنوانسیون توافق دارند که تعلیمات طفل باید در جهات زیر هدایت شود:

(الف) رشد شخصیت، استعداد، قابلیتهای جسمی و ذهنی طفل تا آخرین ظرفیت ممکن آن،

(ب) رشد احترام به حقوق بشر و آزادیهای بنیادی و احترام به اصول مندرج در منشور ملل متحد:

(ج) رشد احترام به والدین طفل، هویت فرهنگی وی، زبان و ارزشها ای آن، احترام به ارزشها ای ملی کشوری که طفل در آن زنده گی میکند، کشوری که ممکن است منشا طفل باشد و تمدنها ای که با آنچه از آن اوست متفاوتند:

(د) آماده ساختن طفل برای یک زنده گی مسؤولانه دریک اجتماع آزاد با روحیه تفاهم، صلح، بردباری و برابری دو جنس و دوستی بین همه مردم، گروه های نژادی، مذهبی و قومی و بومیها.

هیچ بخش از ماده حاضر یا ماده ۲۸ نباید طوری تفسیر شود که با آزادی افراد و موسسات برای ایجاد و اداره موسسات آموزشی تداخل نماید بشرطی که اصول مندرج در پاراگراف ۱ ماده حاضر در این موسسات رعایت شود و تعليمات داده شده در این موسسات با حداقل معیار های وضع شده توسط دول مطابقت کند.

ماده ۳۰:

در کشور هایی که اقلیتهای نژادی، مذهبی و لسانی و یا افراد بومی و جود دارند، طفلى که به این اقلیتها تعلق دارد و یا بومی به حساب می آید، یکجا با دیگر اعضای گروه، نباید از حق برخورداری از فرهنگ خودش، ابزار دینش و یا انجام مراسم مذهبی وبا استفاده از لسان خودش محروم شود.

ماده ۳۱:

۱. دول طرف کنوانسیون حق طفل را به استراحت و فراغت، پرداختن به بازی و فعالیتهای تفریحی مناسب به سن و سال طفل واشتراک آزادانه وی در حیات فرهنگی و هنری به رسمیت میشناسد. دولت های طرف کنوانسیون باید حق طفل را درسهمگیری کامل در حیات فرهنگی و هنری احترام بگذارند و فراهم آرزوی فرصتهای برابر و مناسب برای فعالیتهای فرهنگی، هنری، تفریحی و آسایش را تشویق کنند.

ماده ۳۲:

۱. دول طرف کنوانسیون باید حق طفل را به حمایت در برابر استثمار و انجام هر کاری که میتواند مشقت بار باشد، ویا با تحصیل طفل تداخل نماید، یا به رشد جسمی، ذهنی، روحی، معنوی و اجتماعی طفل ضرر برساند، به رسمیت بشناسد.

۲. دول طرف کنوانسیون باید اقدامات قانونی، اداری، اجتماعی و آموزشی را برای اطمینان از تطبیق ماده حاضر اتخاذ نمایند به این منظور و با توجه به شرایط دیگر اسناد بین المللی دولتها باید بخصوص:

(الف) حد اقل سن ویا سنین استخدام را پیش بینی و ثبتیت کنند.

(ب) مقررات ساعتی کار و شرایط استخدام را پیش بینی و ثبتیت کنند:

(ج) مجازات لازم و دیگر ضمانتها را برای اطمینان از اجرای ماده حاضر پیش بینی و ثبتیت کنند.

ماده ۳۳:

دول طرف کنوانسیون باید تدبیر لازم را بشمول اقدامات قانونی، اداری، اجتماعی و آموزشی اتخاذ نمایند تا از اطفال دربرابر استعمال غیر قانونی مواد نشه آور و مخل روان طوری که دراستناد پیمانهای مربوط آمده است، و در برابر استفاده از اطفال برای تولید و انتقال چنین مواد حمایت صورت بگیرد.

ماده ۳۴:

دولت های طرف کنوانسیون باید تعهد کنند که از طفل در برابر همه انواع استثمار جنسی و سو استفاده جنسی حمایت نمایند بدین منظور، دولتها باید اقدامات لازم ملی، دو جانبه و چند جانبه را روی دست بگیرند تا از وقوع موارد زیر جلوگیری گردد:

(الف) ترغیب وایجاد فشار بر طفل تا در هر نوع فعالیت جنسی غیرمجاز وارد گردد:

(ب) استفاده استثمار جویانه از اطفال در فحشا (روسپیگری) و دیگر اعمال جنسی غیر مجاز.

(ج) استفاده استثمار جویانه از اطفال در اجرای نمایشات و مواد بشکل مستهجن و عریان.

ماده ۳۵:

دول طرف کنوانسیون باید تمامی اقدامات لازم ملی، دو جانبه را تخاذ نمایند تا از اختطاف، فروش و قاچاق اطفال که بهر دلیلی و بهر شکلی صورت بگیرد جلوگیری شود.

ماده ۳۶:

دول طرف کنوانسیون باید از طفل در مقابل دیگر اشکال استثمار که به یک نحوی برای آسایش طفل مضر باشد، حمایت نمایند.

ماده ۳۷:

دول طرف کنوانسیون باید مطمین شوند که:

(الف) هیچ طلفی مورد شکنجه و دیگر جزاها و رفتارهای تحریرآمیز، ظالمانه و غیر انسانی قرار نمیگیرد، مجازات مرگ و حبس ابد بدون احتمال رهایی نباید برای جرایم ارتکابی توسط افراد زیر ۱۸ سال وضع گردد:

(ب) هیچ طلفی نباید از آزادی خود بشکل غیر مجاز و ظالمانه محروم شود، دستگیری، توقيف و حبس یک طفل باید مطابق قانون و بحیث آخرین اقدام و در کوتاه ترین دوره از زمان باید صورت بگیرد:

(ج) هر طلفی که از آزادی محروم میشود باید انسان دوستی و احترام به شان ذاتی یک انسان و به طرزی که نیازهای سنی وی در نظر گرفته شود، برخور دار شود. مخصوصاً هر طفل محروم از آزادی باید از بالغین جدا نگهداری شود، مگر این که منافع علیای طفل خلاف آن را ایجاد کند و باید بتواند تماس خودش را با فامیلش از طریق مکاتبات و دیدار، بغیر از موارد استثنایی حفظ کند.

(د) هر طلفی که از آزادی اش محروم میشود باید به کمک های لازم قانونی دسترسی فوری داشته باشد و همینطور حق پرسش قانونی بودن محرومیت از آزادی خودش را نزد محاکمه و دیگر ارگانهای با صلاحیت، مستقل و بیطرف و دسترسی به تصمیم گیری در مورد چنین اقدامی را داشته باشد.

ماده ۳۸:

۱. دول طرف کنوانسیون باید تعهد کنند که به مقتضیات قوانین بشردوستانه بین المللی مربوط به اطفال و قابل اجرا در وضعیت برخورد های مسلحانه احترام بگذارند.

۲. دولتها باید تمام اقدامات عملی را بعمل آورند تا مطمین شوند؛ افرادی که پانزده ساله گی را تکمیل نکرده اند در مخاصمت نقش مستقیم ندارند.

۳. دول طرف کنوانسیون باید فردی را که پانزده ساله نشده است به خدمت عسکری نگیرند، دراستخدام عسکری افرادی که پانزده ساله گی را تکمیل کرده اند ولی هیجده ساله نشده اند، دولتها باید سعی نمایند که اولویت را به کلانترها بدهند.

مطابق به مکلفیت دولتها تحت قوانین بشردوستانه به حمایت از جمعیت غیرنظمی در حالت جنگ، آنها باید کلیه اقدامات عملی برای اطمینان از حمایت و مراقبت اطفالی که از جنگ متاثر میشوند، اتخاذ نمایند.

ماده ۳۹:

دول طرف کنوانسیون باید کلیه اقدامات لازم را اتخاذ نمایند تا بهبودی و الحاق مجدد طفلی که قربانی هر نوع غفلت، استثمار و یا سو استفاده، شکنجه و هرنوع برخورد ظالمانه، غیرانسانی و تحقیر آمیز و یا مجازات و نزاعهای مسلحانه شده است، گسترش یابد. چنین بهبودی و بیوسته گی مجدد میباید در محیطی که صحت، احترام به خود و شان طفل را تسريع نماید، صورت بگیرد.

ماده ۴۰:

۱. دول طرف کنوانسیون حق هر طفلی را که ادعا میشود و یا متهم میگردد و یا مشخص میشود که قانون جزا زیر پا کرده است به این که به شیوه سازگار با رشد حس شرف و ارزش طفل، باوی رفتار شود، به رسمیت می شناسد. شیوه که احترام طفل به حقوق بشر و به آزادی های بنیادی دیگران را تقویت میکنند و سن طفل و مطلوبیت گسترش الحاق مجدد وی (به جامعه) و به دست گرفتن یک نقش سازنده توسط طفل در جامعه را در نظر بگیرند.

۲. به این منظور و با توجه به شرایط مربوطه اسناد بین المللی دول طرف کنوانسیون باید بخصوص تعهد کنند که:

(الف) هیچ طفلی نباید منسوب شود، متهم گردد و یا مشخص گردد که قانون جزا رابدلیل اعمال و یا قصور هایی که در قوانین داخلی و بین المللی در وقت ارتکاب جرم منع بوده نقض کرده است:

(ب) هر طفلی که گفته میشود، متهم و یا مشخص شده است که قانون جزا را نقض کرده حداقل ضمانتهای زیر را داراست:

I. تا وقتی که مطابق به قانون گناهکار ثابت نگردیده است بی گناه فرض شود.

II. از اتهام واردہ علیه خود مستقیماً و بدون تاخیر و در صورتی که مناسب باشد از طریق والدین و یا سرپرستان قانونی اش مطلع شود واز کمک های قانونی و دیگر کمکها برای آماده ساختن ارایه دفاعیه خود برخوردار باشد.

III. قضیه باید بدون تاخیر توسط یک مرجع و یا هیات قضایی با صلاحیت، مستقل و بیطرف در جریان یک محکمه شایسته و مطابق به قانون و یا موجودیت کمکهای قانونی رسیده گی شود. در صورتی که این کار منافی منافع عالیه طفل ارزیابی نگردد بخصوص با درنظر گرفتن شرایط وسن و سال طفل و وضعیت والدین و سرپرستان وی.

IV. طفل باید مجبور شود که شهادت بدهد و یا به گناهی اعتراف کند آزمایش و تحقیق شهود مخالف طفل و شهودی که به نفع او شهادت میدهند باید تحت شرایط برابر صورت بگیرد و شهود موافق طفل به دادگاه آورده شوند.

V. اگر ملاحظه شود که قانون جزا را نقض کرده است این تصمیم و اقدامات وضع شده بعداً باید توسط یک هیات قضایی و یا یک مرجع با صلاحیت، مستقل و بیطرف و مطابق به قانون تجدید نظر شود.

VI. در صورتی که طفل نمیتواند لسان مورد استعمال را بفهمد یا به آن صحبت کند بصورت رایگان از کمک یک مترجم برخوردار شود.

VII. حريم خصوصی طفل بصورت کامل در تمام جریان محاکمه احترام شود.
 ۳. دول طرف کنوانسیون باید بکوشند تا ایجاد قوانین، آین نامه ها، مرجع ونهاد هایی که مخصوصاً در موارد اطفال منسوب متهم و یا شناخته شده به نقض قانون جزا قابل تطبیق هستند، گسترش باید ویژه خصوصی:

(الف) ثبیت حد اقل سنی که اطفال پایین تر از آن فاقد ظرفیت نقض قانون جزا فرض شوند.

(ب) هر جا که مناسب و مطلوب باشد اقدامات برای معامله با این اطفال بدون توسل به داد خواست قضایی بشرطی که حقوق بشر و حفاظت های قانونی بصورت کامل رعایت گردد روی دست گرفته شود،
 ۴. انواع ترتیبات از قبیل مراقبت، راهنمایی و نظارت مشوره، مجازاتهای تعلیقی، مراقبتهای پرورشی، پروگرامهای آموزشی و حرفه یی و دیگر جاگزینهای مراقبت موسساتی باید در دسترس باشد تا اطمینان حاصل شود که با اطفال به طرزی که سزاوار آسایش طفل و متناسب با جرم و شرایط وی هر دو باشد، رفتار میگردد.

ماده ۴۱:

هیچ چیز در این کنوانسیون نباید روی ترتیباتی که بیشتر موجب تحقق حقوق اطفال میشود و ممکن است مشمول مواد زیر گردد، اثر بگذارد:

(الف) قانون یک دولت.

(ب) قوانین بین المللی مورد استفاده یک دولت.

بخش دوم

ماده ۴۲:

دول طرف کنوانسیون متعهد میشوند که بالغین و همینطور اطفال را از اصول و شرایط این کنوانسیون توسط وسائل موثر و مناسب وسیعاً آگاه نمایند.

ماده ۴۳:

۱. بمنظور بررسی پیشرفت‌های حاصله توسط کشورهای طرف کنوانسیون جهت بجا آوردن تعهدات مذکور در این کنوانسیون باید کمیته یی به ارتباط حقوق طفل که وظایف پیش بینی شده آتی را انجام بدهد تاسیس گردد.

۲. این کمیته باید از ده نفر کارشناس دارای مقام عالی معنوی و صلاحیت شناخته شده در زمینه های مربوط به این کنوانسیون تشکیل گردد، اعضای کمیته باید توسط دولتها از بین مردم خودشان ضمن توجه به توزیع عادلانه جغرافیایی و همینطور سیستم اصلی قانونی انتخاب و با صلاحیت شخصی خودشان کار کنند.

۳. اعضای کمیسیون باید در جریان رای گیری مخفی از بین لستی که توسط دولتها نامزد شده باشند انتخاب گردد هر دولت میتواند از میان مردم خود یک نامزد را معرفی کند.

۴. انتخابات مقدماتی کمیته نباید دیرتر از ششش ماه بعد از انفاذ این کنوانسیون برگزار گردد و بعداً هر دو سال یکبار انتخابات برگزار میگردد. حداقل چهار ماه قبل از هر انتخابات دبیرکل سازمان ملل متحد باید توسط نامه بی خطاب به کشورها از آنها بخواهد که نامزدهای شان را طی دو ماه معرفی کنند. دبیرکل باید متعاقباً لستی را به ترتیب الفبا از همه نامزدها با ذکر کشورهای نامزد کننده تهیه نموده و آن را به کشورهای طرف کنوانسیون تقدیم نماید.

۵. انتخابات باید در جلسه (نماینده گان) دولت‌ها که توسط دبیرکل ملل متحد و در مقر آن سازمان برگزار میگردد، صورت بگیرد. در این جلسات که با حضور دو سوم دولتهای طرف کنوانسیون نصاب آن پوره میشود، افرادی باید به کمیته انتخاب شوند که بالاترین تعداد آرا و اکثریت مطلق آراء نماینده گان دول حاضر در جلسه و رای دهنده را بدست بیاورند.

۶. اعضای کمیته باید برای یک دوره چهارساله انتخاب بشوند. اینها باید حق دوباره انتخاب شدن را در صورت تجدید نامزدی داشته باشند. دوره پنج عضو انتخاب شده در نخستین انتخابات، در پایان سال ختم میشود، نام این پنج نفر باید فوراً بعد از نخستین انتخابات از طریق قرعه کشی توسط رئیس جلسه برگزیده شود.

۷. اگریک عضو کمیته بمیرد یا استعفا بدهد و یا به هر دلیلی اظهار نماید که قادر به انجام وظایف محله نیست دولتی که همان عضو را معرفی کرده است باید کارشناس دیگری را از ملت خود منصوب نماید تا مشروط به قبولی کمیته در فرصت باقیمانده از دوره وی خدمت کند.

۸. کمیته باید برای خود آینین نامه داخلی وضع نماید.

۹. کمیته روسای خود را برای یک دوره دو ساله انتخاب کند.

۱۰. جلسات کمیته باید بصورت عادی در مقر ملل متحد یا در هرجای مناسب دیگری که توسط کمیته معین شود دایر گردد. کمیته باید معمولاً سال یکبار تشکیل جلسه بدهد. طول جلسات باید توسط اجلاسی از دول طرف کنوانسیون حاضر مشروط به قبولی مجمع عمومی ملل متحد تعیین و در صورت لزوم تجدید نظر گردد.

۱۱. دبیرکل ملل متحد باید کارمندان و امکانات لازم را برای اجرای موثر و ظایف کمیته تحت کنوانسیون حاضر تامین نماید.

اعضای کمیته متشكل تحت امر این کنوانسیون باید از منابع ملل متحد با قبولی مجمع عمومی و بر اساس شرایط و خوبابطی که توسط مجمع عمومی اتخاذ میگردد مزایایی دریافت نمایند.

ماده ۴۴:

۱. دول طرف کنوانسیون تعهد میکنند که از طریق دبیرکل ملل متحد راپور اقداماتی را که آنها اتخاذ کرده اند و به حقوق شناخته شده در این کنوانسیون عینیت میبخشند و راپور پیشرفت تطبیق این حقوق را بر اساس جدول زمانی زیر به کمیته تقدیم نمایند.

(الف) در خلال دو سال از تاریخ به اجرا گذاشته شدن این کنوانسیون برای دولت طرف توافق نماید.

- (ب) هر پنج سال یکبار بعد از آن تاریخ.**
۲. راپور مذکور تحت ماده حاضر باید دال بر عوامل و مشکلات باشد، در صورت وجود مشکلات و عوامل که بر درجه انجام تعهدات این ماده تاثیر می گذارد راپورها همینطور باید در بردارنده اطلاعات کافی باشد تا کمیته درک همه جانبه از تطبیق کنوانسیون در کشور مربوطه را حاصل نماید.
  ۳. دولت هایی که یک راپورهمه جانبه مقدماتی فرستاده اند ضروریست که در راپور های بعدی معلومات اساسی را که در راپور اولی آمده است تکرار کنند.
  ۴. کمیته ممکن است از دولتهای طرف کنوانسیون اطلاعات بیشتر را جع به تطبیق کنوانسیون را بخواهند.
  ۵. کمیسیون باید از طریق شورای اقتصادی فرهنگی هر دو سال راپوری را راجع به فعالیتهاش به دبیر کل ملل متحد تقدیم نماید.
  - ع دولتهای طرف کنوانسیون باید راپور های شانرا درکشوری های خودشان در دسترس عامه قرار بدهند.

ماده ۴۵:

برای تسریع تطبیق موثر این کنوانسیون و برای تشویق همکاریهای بین المللی در این زمینه.

(الف) نماینده گان تخصصی، صندوق اطفال ملل متحد و دیگر ارگانهای ملل متحد باید این صلاحیت را داشته باشند که در بررسی تطبیق لوازم این کنوانسیون تا آنجا که در ساحه دستو العمل کار شان قرار میگیرد، نماینده گی کرده بتوانند. کمیته ممکن است از نماینده گیهای تخصصی صندوق اطفال ملل متحد و دیگر ارگانهای ملل متحد بخواهد که راجع به تطبیق این کنوانسیون در ساحت مضمول چهارچوب کاری آنها گزارش بدهند.

(ب) کمیته باید در صورتی که مناسب بینند هرگزارشی را که از دولتهای طرف کنوانسیون حاوی تقاضا ای ضرورت و یا بیان مشوره و یا کمک فنی دریافت میکند به نماینده گیهای تخصصی صندوق اطفال ملل متحد و یا موسسات با صلاحیت با خمیمه پیشنهاد و ملاحظات کمیته راجع به آن تقاضاها و ضرورت ها انتقال دهدند.

(ج) کمیته ممکن است به مجمع عمومی توصیه کند که از دبیرکل بخواهد تا از جانب آن مجمع راجع به مسائل مشخص مربوط به حقوق طفل تحقیقات نماید.

(د) کمیته ممکن است توصیه ها و پیشنهادات کلی یی را ب اساس معلومات دریافتی برای پیگیری مواد ۴۴ و ۴۵ این کنوانسیون ترتیب نماید چنین پیشنهادات و توصیه های کلی باید به هر دولت دخیل متقل و یکجا با نظرات دولتها به مجمع گزارش داده شود.

ماده ۴۶:

کنوانسیون حاضر باید برای امضا توسط همه دولتها، مفتوح باشد.

ماده ۴۷۵:

کنوانسیون حاضر موکول به تصویب است. اسناد مصوبه باید به دبیرکل سازمان ملل متحده سپرده شود.

ماده ۴۸۵:

کنوانسیون حاضر باید برای توافق و الحقق توسط دولتها مفتوح باشد. اسناد الحقق باید به دبیر کل ملل متحده سپرده شود.

ماده ۴۹۵:

۱. این کنوانسیون به روز سی ام بعد از سپردن بیستمین سند تصویب و یا الحقق به دبیرکل باید به مورد اجرا گذاشته شود.

برای هر دولتی که این کنوانسیون را بعد از سپردن بیستمین سند تصویب و یا الحقق تصویب میکند و یا میپذیرد، کنوانسیون به سی و مین روز بعد از سپردن اسناد تصویب و الحقق همان کشور انفاذه میگردد.

ماده ۵۰:

هر دولت طرف کنوانسیون ممکن است یک اصلاحیه یی (متهم) را پیشنهاد و آن را در دوسيئه دبیرکل ملل متحده بگذارد دبیرکل باید بعداً درباره آن علاقمند تدویر کنفرانسی از دولتها برای رسیده گی به آن تماس بگیرد و از آنها تقاضا کند که آیا علاقمند تدویر کنفرانسی از دولتها برای رسیده گی به آن متهم و رای گیری درمورد آن هستند یا نه؟ و در صورت مثبت بودن جواب طی چهار ماه از تاریخ تماس که حداقل یک سوم دول طرف توافق خواستار چنین کنفرانسی باشند دبیرکل ملل متحده باید کنفرانس را تحت سرپرستی ملل متحده دایر نماید هر متهمی که توسط اکثریت دول حاضر رای دهنده در کنفرانس تصویب شود باید برای موافقت به مجمع عمومی تقدیم شود.

۱. دبیرکل ملل متحده باید متن ملاحظات دولتها را در وقت تصویب و یا توافق دریافت و به همه کشورها پخش نماید.

۲. به ملاحظاتی که با اهداف و مقاصد این کنوانسیون سازگار نباشند نباید اجازه داده شوند. ملاحظات ممکن است در هر زمانی با اطلاع دادن این موضوع به دبیرکل ملل متحده پس گرفته شود. دبیرکل بعداً باید همه کشورها را از این مساله آگاه کند. چنین اطلاعیه یی در همان تاریخی که توسط دبیرکل دریافت میگردد به اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۵۱:

۱. دبیر کل ملل متحده باید متن ملاحظات دولتها را در وقت تصویب و یا توافق دریافت و به همه کشورها پخش نماید.

۲. به ملاحظاتی که با اهداف و مقاصد این کنوانسیون سازگار نباشند نباید اجازه داده شوند.

ملاحظات ممکن است در هر زمانی با اطلاع دان این موضوع به دبیر کل ملل متحده پس گرفته شود. دبیر کل بعداً باید همه کشورها را از این مساله آگاه کند. چنین اطلاعیه یی در همان تاریخی که توسط دبیر کل دریافت میگردد به اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۵۲:

دول طرف کنوانسیون ممکن با نوشتمن اطلاعیه یی به دبیر کل ملل متحد با این کنوانسیون قطع رابطه کنند. قطع رابطه یک سال بعد از تاریخ رسید اطلاعیه مربوط توسط دبیر کل به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۵۳:

دبیر کل ملل متحد بحیث امین ترین شخص برای این کنوانسیون برگزیده میشود.

ماده ۵۴:

نسخه اصلی کنوانسیون که متنهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسوی، روسی و اسپانیوی آن یکسان معتبر هستند باید نزد دبیر کل ملل متحد گذاشته شود.

نماینده گان تمام اختیار امضا کننده زیر از طرف دول متبع شان صلاحیت کامل داده شده اند که کنوانسیون حاضر را بطور شهادت امضا کنند.